

Fakta 2003

Norsk petroleumsvirksomhet

Olje- og energidepartementet

Gateadresse:

Einar Gerhardsens plass 1

Postadresse:

Postboks 8148 Dep, 0033 Oslo

Telefon 22 24 90 90

Faks 22 24 95 65

<http://www.oed.dep.no>

E-post: postmottak@oed.dep.no

Redaktør: Lars Valdresbråten
Redaksjon avsluttet: mars 2002

Layout/design: PDC Tangen
Illustrasjon: Kerstin Dokken
Foto: © Cgg, Norsk Hydro
Papir: omslag: Munken Lynx 240 g, innmat: Uni Matt 115 g.
Trykk: PDC Tangen
Opplag: 12 000 norsk / 9 000 engelsk

ISSN-1502-3133

Forord

Petroleumssektoren er Norges største næring. Den stod i 2002 for 19,2 prosent av brutto nasjonalprodukt i Norge. Dette tilsvarer om lag tre ganger verdiskapningen i annen industri. Sektoren betyr også mye for statens inntekter. I 2002 kom 24 prosent av statens inntekter fra petroleumsvirksomheten. Olje- og gassvirksomheten bidrar indirekte med 220 000 arbeidsplasser fordelt over hele landet.

I dag er problemstillinger knyttet til hvordan vi kan øke verdiskapningen fra den norske petroleumsvirksomheten så å si fraværende i samfunnsdebatten. Fokus er på hvordan vi skal forvalte inntektene fra petroleumsvirksomheten. Med de utsiktene norsk kontinentalsokkel representerer og den kompetansen som den norske petroleumssektoren besitter, må olje- og gasspolitikken ha et helt annet utgangspunkt: Den må være offensiv. Vi må heller spørre oss selv hvordan vi på best mulig måte kan utnytte ressursene det gjenstår å produsere og sikre fortsatt velferd og industriutvikling i mange år framover.

Regjeringen beskriver i St. meld. nr. 38 (2001–2002) to utviklingsbaner for norsk kontinentalsokkel: forvittringsbanen og den langsiktige utviklingsbanen. Forvittringsbanen er en utvikling hvor petroleumsindustrien og myndighetene sier seg tilfreds med hva som er oppnådd. Langs forvittringsbanen stagnerer utviklingen av norsk kontinentalsokkel og den norske olje- og gassnæringen i løpet av de kommende 10-20 årene. En alternativ utvikling er den langsiktige utviklingsbanen. Denne innebærer produksjon på norsk kontinentalsokkel av olje og gass i et hundreårsperspektiv. Viktige forutsetninger for at den langsiktige utviklingsbanen realiseres er at olje- og gassprisene holder seg på et rimelig høyt nivå og at olje- og gassnæ-

ringen og myndighetene satser på å utvikle petroleumsressursene på en kostnadseffektiv måte. Regjeringens mål er at utviklingen på sokkelen skal følge den langsiktige utviklingsbanen. Stortinget har sluttet seg til denne målsettingen.

En utvikling langs den langsiktige utviklingsbanen legger grunnlaget for en norsk olje- og gassnæring i hele dette århundret. Det er i dag få andre norske næringer med et tilsvarende langsiktig perspektiv.

Det er imidlertid svært krevende å nå den langsiktige utviklingsbanen. En forutsetning for å nå dette målet er at det legges til rette for å utvinne ressursene i de modne områdene av norsk kontinentalsokkel. Mange felt er i en fase med fallende produksjon og stigende driftskostnader. Dette stiller selskapene overfor krevende utfordringer for å redusere driftskostnader, forlenge feltenes levetid og bedre ressursutnyttelsen. Videre ligger det et stort verdipotensial knyttet til å øke utvinningsgraden på kontinentalsokkelen. Jeg mener det bør være en felles målsetting for både myndigheter og industri å heve den forventede gjennomsnittlige oljeutvinningsgraden fra dagens nivå på 44 prosent, til minst 50 prosent.

Utvikling og anvendelse av ny teknologi og nye organisatoriske løsninger er en forutsetning for at vi skal nå den langsiktige utviklingsbanen. Olje- og gassvirksomheten er høyteknologisk virksomhet med et stort behov for godt kvalifisert arbeidskraft. Det er svært viktig for utviklingen på norsk kontinentalsokkel at sektoren er attraktiv og evner å trekke til seg denne arbeidskraften. Olje- og gassindustrien er også en svært viktig drivkraft for innovasjon og utvikling av teknologi og arbeidsprosesser i øvrig norsk næringsliv. Det er nære forbindelser mellom olje- og gassnæringen og blant annet IKT-

næringen, maritim sektor, finansnæringen og øvrig norsk energiindustri. De indirekte økonomiske effektene på både sysselsetting og produksjon i landbasert virksomhet er derfor betydelige.

Kontinentalsokkelen kjennetegnes i dag av at det er stor variasjon i modenhet i de forskjellige områdene. Myndighetene må gjennom sin lete- og konsesjonspolitikke legge grunnlaget for at de tidskritiske ressursene i modne områder blir påvist og utbygd innenfor levetiden til de eksisterende installasjonene. Dette krever et forutsigbart og effektivt tildelingssystem i disse områdene. For å møte denne utfordringen har regjeringen bestemt at det skal opprettes et fast, forhåndsdefinert leteområde, hvor det vil bli gjennomført årlige tildelinger. Det planlegges også utlysning av 18. konsesjonsrunde mot slutten av inneværende år.

Dyphavsområder vest i Norskehavet er særlig interessante med tanke på å gjøre nye funn. De nordlige havområdene ved Lofoten og i Barentshavet er også meget interessante for olje- og gassindustrien. Regjeringen legger til grunn at det er behov for mer informasjon for å kunne vurdere en videre petroleumsaktivitet i disse områdene. Regjeringen har derfor satt i gang en utredning av konsekvensene av helårig petroleumsaktivitet ved Lofoten og i Barentshavet. Denne utredningen vil bli ferdigstilt i 2003.

Forholdet til miljøet og andre brukere av havområdene er også av stor betydning for den langsiktige utviklingen av virksomheten. Mer enn 30 års erfaring med petroleumsvirksomheten har vist at den kan drives innenfor forsvarlige miljørammer. Samarbeid mellom de forskjellige fagmyndigheter og olje- og gassindustrien har også vist at virksomheten kan skje i sameksistens med andre næringer og hensyn. Regjeringen vil føre en offensiv miljø- og ressurspolitikk basert på målet om en bærekraftig petro-

leumsvirksomhet og sameksistens mellom petroleumssektoren, andre næringer og miljøet.

Ingenting tyder på at olje- og gass vil miste sin betydning for verdens energibehov i overskuelig fremtid. Det Internasjonale Energibyrådet (IEA) anslår at det globale forbruket av energi vil øke med om lag 50 prosent i de neste 20 årene. Veksten ventes å bli særlig stor i utviklingslandene, der økonomisk utvikling og bekjempelse av fattigdom vil kreve en betydelig økning av energiforbruket. Norge produserte 3,0 millioner fat olje per dag i 2002 og var verdens tredje største eksportør av råolje. Norge spiller således en betydelig rolle i å sikre tilgangen av nødvendig energi.

For samfunnsutviklingen generelt er det derfor viktig at vi også i fremtiden har betydelig aktivitet og dynamikk i den norske olje- og gassnæringen. Dette forutsetter at norsk kontinentalsokkel forblir et attraktivt område for investeringer og at norsk petroleumsindustri er konkurransedyktig.

Erna Solberg

Minister of Petroleum and Energy

Innhold

Forord	5	KAPITTEL 8 – Konesjonsrunder og tildelinger	46
KAPITTEL 1 – Norsk oljehistorie i korte trekk	10	1.–4. konesjonsrunde	47
Nordsjøen	12	5.–10. konesjonsrunde	47
Norskehavet	12	11.–17. konesjonsrunde	48
Barentshavet	13	Barentshavsprosjektet	48
KAPITTEL 2 – Statlig organisering av petroleumsvirksomheten	14	Nordsjøtildelingene	48
Olje- og energidepartementet	15	Tildelinger utenom konesjonsrunder	49
Oljedirektoratet	16	KAPITTEL 9 – Letevirksomhet	50
Statlig deltakelse	17	Seismiske undersøkelser	51
KAPITTEL 3 – Rammeverk	20	Leteboring	51
Hovedtrekk i konesjonssystemet	21	Nye funn	51
Sentrale dokumenter i konesjonsverket og sentrale lovebestemmelser	22	Fremtidig leting	53
Konsekvensutredninger	24	KAPITTEL 10 – Petroleumsvirksomheten og miljøet	56
Skatte- og avgiftssystemet	25	Utslipp til luft	57
SDØE	25	Utslipp til sjø	58
Normprisen	26	Relevante internasjonale miljøavtaler	58
KAPITTEL 4 – Petroleumsvirksomheten i norsk økonomi	28	Nasjonalt virkemiddelbruk	59
Investeringer	29	KAPITTEL 11 – Industri, sysselsetting og teknologitviking	62
Andre nøkkeltall	29	Industri knyttet til petroleumsvirksomheten	63
Statens inntekter	31	Sysselsetting i petroleumsvirksomheten	64
KAPITTEL 5 – Petroleumsressurser	34	Teknologitvikingens betydning for verdi- skaping og konkurransekraft i olje- og gassvirksomheten	65
KAPITTEL 6 – Produksjon	38	KAPITTEL 12 – Felt i produksjon	68
Produksjon 2002	39	Forklaring til tabellene i kapittel 12–14	69
Produksjonsutvikling	39	Sørlige Nordsjø	70
KAPITTEL 7 – Salg av norskprodusert petroleum	42	Ekofiskområdet (Ekofisk, Eldfisk og Embla og Tor)	71
Salg av norsk råolje	43	Glitne	75
Salg av norsk olje i et internasjonalt perspektiv	43	Gungne	76
Produksjonsregulering	44	Gyda (inkl. Gyda Sør)	77
Salg av våtgass (NGL)	44	Hod	78
Salg av tørrgass	44	Sigyn	79
Raffineringsvirksomhet	45	Sleipner Vest	80
KAPITTEL 8 – Konesjonsrunder og tildelinger	46	Sleipner Øst	81
1.–4. konesjonsrunde	47	Tambar	82
5.–10. konesjonsrunde	47	Ula	
11.–17. konesjonsrunde	48	Valhall (inkl. Valhall Flanker og Valhall Vanninjeksjon)	83
Barentshavsprosjektet	48		84
Nordsjøtildelingene	48		
Tildelinger utenom konesjonsrunder	49		

Varg _____	85	KAPITTEL 13 – Felt og prosjekt under utbygging _____	130
Nordlige Nordsjø _____	86		
Balder (inkl. Ringhorne) _____	87		
Brage _____	88	KAPITTEL 14 – Fremtidige utbygginger _____	136
Frigg _____	90		
Gullfaks (inkl. Gullfaks Vest) _____	92	KAPITTEL 15 – Rørledninger og landanlegg _____	144
Gullfaks Sør (inkl. Rimfaks og Gullveig) _____	94	Rørledninger _____	146
Heimdal _____	95	Landanlegg _____	156
Huldra _____	96		
Jotun _____	97		
Murchison _____		KAPITTEL 16 – Rettighetshavere på norsk kontinentalsokkel _____	160
Oseberg (inkl. Oseberg, Oseberg Vest, Oseberg Øst og Oseberg Sør) _____	98		
Snorre (inkl. Snorre B) _____	101	KAPITTEL 17 – Selskapenes andeler i felt og utvinnings-tillatelser _____	188
Statfjord _____	103		
Statfjord Nord _____	105		
Statfjord Øst _____	106		
Sygna _____	107	KAPITTEL 18 – Stortingsdokumenter _____	196
Tordis (inkl. Trodis Øst og Borg) _____	108		
Troll Fase I _____	110	KAPITTEL 19 – Adresseliste for myndigheter og rettighetshavere _____	200
Troll Fase II _____	112		
Tune _____	114	Begreper og omregningsfaktorer _____	203
Vale _____	115		
Veslefrikk _____	116		
Vigdis _____	117		
Visund _____	118		
Norskehavet _____	119		
Draugen _____	120		
Heidrun _____	121		
Njord _____	122		
Norne _____	123		
Åsgård _____	124		
Felt der produksjonen er avsluttet _____	126		